

Jaarverslag Dierexperimentencommissie Vrije Universiteit / VU medisch centrum 2014

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Algemene informatie: werkwijze	1
Algemene informatie: werkgebied van de vergunninghouders	2
Samenstelling van de commissie.....	3
Aantal vergaderingen	4
Overzicht van de onderzoeksplannen waarover advies is uitgebracht.....	5
Vrije Universiteit.....	7
VU medisch centrum	11
Knel- en aandachtspunten	18
Wijziging wet op de dierproeven	18

N.B. Dit verslag heeft uitsluitend betrekking op de periode tot inwerkingtreding van de nieuwe Wet op de dierproeven per 18 december 2014. Het beschrijft de werkwijze van de commissie onder de op dat moment geldende wet- en regelgeving, waarbij advies werd uitgebracht aan vergunninghouders. Gedurende het resterende deel van het verslagjaar, vanaf 18 december 2014, heeft de DEC geen adviezen uitgebracht. Waar in dit verslag wordt verwezen naar de wet, individuele wetsartikelen of wettelijke bepalingen wordt uitdrukkelijk bedoeld de wet (met inbegrip van onderliggende regelgeving) zoals deze van kracht was tot 18 december 2014.

Inleiding

De Dierexperimentencommissie (DEC) brengt advies uit aan twee vergunninghouders, te weten de *Vrije Universiteit* (VU) en *VU medisch centrum* (VUmc), beiden te Amsterdam. De DEC ressorteert organisatorisch onder de dienst HRM, Arbo & Milieu. Namens de VU is de vicedecaan van de Faculteit der Aard- en Levenswetenschappen gemandateerd portefeuillehouder dierproeven, namens VUmc de decaan van de Faculteit der Geneeskunde, tevens lid van de Raad van Bestuur.

De DEC heeft tot taak het gevraagd en ongevraagd adviseren van de vergunninghouders met betrekking tot:

- voorgenomen dierproeven, zoals bedoeld in artikelen 10a, lid 1a en 18a van de Wet op de dierproeven, en
- andere aangelegenheden betreffende de thema's proefdieren en dierproeven binnen beide organisaties.

De DEC is in 1998 erkend door de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Algemene informatie: werkwijze

De DEC is in het verslagjaar twaalf maal in plenaire vergadering bijeengekomen. Tijdens de vergaderingen zijn onderzoeksplannen behandeld en getoetst aan de criteria zoals die zijn vastgelegd in artikel 10a.2 van de Wet op de dierproeven en artikel 2a van het Dierproevenbesluit.

Het uiteindelijke doel van de bespreking van een onderzoeksplan is de ethische toets zoals bedoeld in artikel 10.1b van de Wet op de dierproeven.

Hiertoe vergaart de DEC uit het onderzoeksplan en (indien van toepassing) andere bronnen informatie met betrekking tot onder meer¹:

- doel- en vraagstellingen van het onderzoek,
- bevoegdheid en bekwaamheid van de onderzoeker(s) en andere bij de dierproef betrokken personen,
- de voor het onderzoek te gebruiken proefdieren (diersoort/stam, aantal, herkomst),

¹ Zie voor een volledig overzicht artikel 10a, tweede lid, van de Wet op de dierproeven en artikel 2a van het Dierproevenbesluit.

- de te verwachten mate van ongerief voor de proefdieren alsmede de verwachte duur van het ongerief,
- de proefopzet en de te verrichten handelingen en/of ingrepen aan de proefdieren,
- de beschikbaarheid van eventuele alternatieven voor de dierproef (“de 3 V’s”), te weten de mogelijkheden tot vervanging, vermindering en/of verfijning,
- het veronderstelde wetenschappelijke belang van het beschreven onderzoek, en
- het veronderstelde maatschappelijke belang van het beschreven onderzoek.

De DEC streeft naar consensus bij de totstandkoming van haar adviezen. Indien dit niet mogelijk blijkt wordt een meerderheidsadvies uitgebracht, waarbij indien één of meerdere leden dit wenselijk achten het minderheidsstandpunt expliciet in het advies wordt vermeld.

Indien een commissielid betrokken is bij de te toetsen dierproef neemt hij of zij niet deel aan het opstellen van het desbetreffende advies.

Naast de volgens een vast schema plaatsvindende plenaire vergaderingen kent de DEC een op afroep vergaderende kleine commissie (*petit comité*) van wisselende samenstelling. De kleine commissie kan namens de DEC de volgende zaken be- en/of afhandelen:

- Verdere afhandeling van de advisering met betrekking tot een onderzoeksplan na beantwoording (door de verantwoordelijk onderzoeker) van de vragen die tijdens plenaire bespreking naar voren zijn gekomen.
- Advisering met betrekking tot uitbreiding van reeds eerder behandelde en van positief advies voorziene onderzoeksplannen.
- Advisering met betrekking tot wijziging (van de proefopzet) van reeds eerder behandelde en van positief advies voorziene onderzoeksplannen.
- Verlenging van de geldigheidsduur van reeds eerder afgegeven adviezen. (Wanneer hierbij geen inhoudelijke wijziging van het onderzoeksplan plaatsvindt anders dan het tijdstip van uitvoering van de dierproef wordt deze taak in de praktijk naar de ambtelijk secretaris gedelegeerd.)

De samenstelling van de kleine commissie is wisselend en wordt bepaald door:

- aanmelding van leden — doorgaans degenen die (de meeste) vragen hebben gesteld — tijdens de plenaire vergadering of
- een voorstel van de ambtelijk secretaris, dat desgewenst door de betrokken leden kan worden geamendeerd.

Ook hier geldt dat leden die betrokken zijn bij de te toetsen dierproef niet deelnemen aan het opstellen van het desbetreffende advies, *in casu* geen deel uitmaken van de kleine commissie.

De door de kleine commissie afgehandelde dossiers (met uitzondering van reeds plenair besproken onderzoeksplannen wanneer hierbij direct het voorgenomen advies van de voltallige commissie is gevolgd) worden tijdens de eerstvolgende plenaire vergadering geagendeerd en desgewenst behandeld.

De proefdierdeskundige is als adviseur betrokken bij alle vergaderingen van de DEC, zowel plenair als in kleine commissie. De ambtelijk secretaris is verantwoordelijk voor de verslaglegging en de communicatie tussen commissie en verantwoordelijk onderzoekers. Proefdierdeskundige en ambtelijk secretaris hebben geen stem in de totstandkoming van de adviezen van de DEC.

In voorkomende gevallen vragen de proefdierdeskundige en/of de ambtelijk secretaris de verantwoordelijk onderzoeker om bepaalde punten in een onderzoeksplan te verhelderen, voorafgaand aan de eigenlijke behandeling door de DEC (plenair of in kleine commissie). Deze vragen worden niet beschouwd als vragen vanuit de commissie zelf, en zijn derhalve niet opgenomen in kolom 8 van het tabelmatige overzicht van de in het verslagjaar verstrekte adviezen op pagina's 7 tot en met 17.

Algemene informatie: werkgebied van de vergunninghouders

Hieronder volgt een beknopt overzicht van onderzoeksthema's waarvoor binnen VU en VUmc proefdieren worden gebruikt. Deze informatie wordt verstrekt door de vergunninghouders.

Vrije Universiteit:

- bewegingsapparaat alsmede aandoeningen daarvan
- harde weefsels (m.n. tandglazuur) alsmede aandoeningen daarvan
- milieu (effecten van schadelijke stoffen op de ontwikkeling)

- neurowetenschappen: fundamenteel hersenonderzoek; (dier)gedrag; depressie, angststoornissen en andere geestesziekten
- onderwijs aan studenten biologie en biomedische wetenschappen

VU medisch centrum:

- afweer en immuniteit (incl. auto-immuunziekten en allergieën)
- hart- en vaatziekten
- hematologie
- infectieziekten
- intensive care / traumatologie
- neurowetenschappen (incl. depressie en andere geestesziekten, verslavingsonderzoek, neuro-chirurgie)
- nucleaire geneeskunde en imaging
- oncologie (onderzoek m.b.t. diagnostiek alsmede therapie)
- onderwijs en training (studenten geneeskunde, specialisten)
- orthopedie
- pathologie
- wondgenezing (met name brandwonden)

Voor meer gedetailleerde informatie wordt verwezen naar de verslaglegging van de vergunninghouders in het kader van de Code Openheid Dierproeven van VSNU, NFU en KNAW. Zie hiervoor de publieke websites van VU en VUmc:

<http://www.vu.nl/proefdieren>

<http://www.vumc.nl/onderzoek/over-wetenschappelijk-onderzoek/wetenschap/>

Samenstelling van de commissie

De DEC telde in het verslagjaar acht leden. De samenstelling van de commissie was als volgt:

<i>Lid</i>	<i>Deskundigheid</i>	<i>Arbeidsverhouding</i>	<i>Betrokken bij dierproeven</i>
Voorzitter	Ethische toetsing	nee	nee
Vicevoorzitter	Dierproeven	ja (VUmc)	ja
Lid A	Dierproeven	ja (VU)	ja
Lid B	Alternatieven voor dierproeven	nee	ja
Lid C	Alternatieven voor dierproeven	nee	ja
Lid D	Proefdieren en hun bescherming	ja (VUmc)	ja
Lid E	Proefdieren en hun bescherming	ja (VU)	ja
Lid F	Ethische toetsing	nee	nee

De samenstelling van de commissie is voor beide vergunninghouders gelijk. Voor die leden die in een arbeidsverhouding tot een van beide vergunninghouders staan, staat tussen haakjes vermeld welke vergunninghouder dit betreft.

Zoals hierboven is beschreven, varieerde de samenstelling van de kleine commissie van onderzoeksplan tot onderzoeksplan. Deze wordt hier dan ook niet benoemd.

Aantal vergaderingen

De DEC is in het verslagjaar twaalf maal in plenaire vergadering bijeengekomen. (De commissie vergadert in beginsel maandelijks.)

De kleine commissie komt behoudens specifieke gelegenheden niet bijeen, maar beraadslaagt schriftelijk (per e-mail). Gedurende het verslagjaar hebben de leden van de kleine commissies geen aanleiding gezien om lijfelijk bijeen te komen. Een aantal vergaderingen valt dan ook niet concreet aan te geven.² Voor informatie over het aantal door de kleine commissie behandelde adviesvragen wordt verwezen naar de tabellen op de volgende pagina's. Nieuwe onderzoeksplannen worden plenair behandeld. Aanvullingen op en wijzigingen van reeds eerder behandelde onderzoeksplannen³ zijn in beginsel door de kleine commissie in behandeling genomen.

Verzoeken tot verlenging van de geldigheidsduur van een reeds afgegeven advies, waarbij geen wijzigingen in het onderzoeksplan worden doorgevoerd anders dan de aanvangsdatum van de dierproef, worden in beginsel door de ambtelijk secretaris afgehandeld.

² Aangezien de kleine commissie doorgaans niet fysiek bijeenkomt, zou desgewenst de schriftelijke bespreking van ieder dossier dat langs deze weg wordt afgehandeld kunnen worden beschouwd als een "niet-plenaire vergadering" in de betekenis van artikel 1, lid 1b van de Dierproevenregeling. Wanneer deze gedachtegang wordt gevolgd, komt het aantal niet-plenaire vergaderingen op 31 voor de VU en 74 voor VUmc, 105 in totaal.

³ Zie codes A en W in de tweede kolom van de tabellen op pagina's 7 t/m 17.

Overzicht van de onderzoeksplannen waarover advies is uitgebracht

In onderstaande tabellen wordt informatie verstrekt over de in het verslagjaar uitgebrachte adviezen. Hierbij is het concept format gevolgd zoals dat is voortgekomen uit het stakeholder overleg waarin onder meer de Nederlandse Vereniging van Dierexperimentencommissies (NVDEC) en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport waren vertegenwoordigd.

De tabellen vermelden alle adviezen die gedurende het verslagjaar zijn uitgebracht, met inbegrip van aanvragen die in een eerder jaar zijn ingediend maar pas in het verslagjaar zijn afgehandeld.

Gedurende het verslagjaar zijn vijf onderzoeksplannen door de verantwoordelijk onderzoeker teruggetrokken alvorens de DEC de toetsing had voltooid en een advies had uitgebracht. Deze vijf onderzoeksplannen staan uiteraard niet in de tabellen met verstrekte adviezen vermeld.

Legenda:

Kolom 1	Volgnummer van het advies.
Kolom 2	Soort aanvraag waarover advies is verstrekt: <ul style="list-style-type: none"> N Nieuw (volledig) onderzoeksplan A Aanvulling op / uitbreiding van bestaand onderzoeksplan (een aanpassing van de proefopzet waardoor het benodigde aantal proefdieren toeneemt) W Wijziging van bestaand onderzoeksplan (een aanpassing van de proefopzet waarbij het benodigde aantal proefdieren niet toeneemt) V Verlenging van de geldigheidsduur van een eerder advies
Kolom 3	Doel van de dierproef conform de codering zoals gehanteerd in de <i>Registratie proefdieren en dierproeven</i> : <ul style="list-style-type: none"> 29 Het verschaffen of ontwikkelen van kennis van het menselijke of dierlijke lichaam of van handvaardigheid in het verrichten van ingrepen daarop Een antwoord te verkrijgen op een wetenschappelijke vraag met betrekking tot: <ul style="list-style-type: none"> 30 kanker bij de mens (exclusief het vaststellen van potentiële carcinogenen) 31 hart- en vaatziekten bij de mens 32 geestesziekten of ziekten van het zenuwstelsel bij de mens 33 andere ziekten bij de mens 34 andere lichamelijke kenmerken bij de mens 35 het gedrag van dieren 36 ziekten bij dieren 37 een andere wetenschappelijke vraag
Kolom 4	Eerste, tweede, derde, etc. bespreking
Kolom 5	Uitkomst van de bespreking (advies/aanhouden)
Kolom 6	Voorwaarden bij het advies
Kolom 7	Redenen voor een negatief advies
Kolom 8	Vragen gesteld in geval van aanhouden
Kolom 9	Looptijd (geldigheidsduur) van het advies ^{4,5}

⁴ De looptijd van het advies dient niet verward te worden met de duur van de eigenlijke dierproef. Een onderzoeksplan omvat veelal meerdere (deel)experimenten die al dan niet ten dele achtereenvolgens, en mogelijk met tussenpozen worden uitgevoerd. De duur van de dierproef kan in beginsel niet langer zijn dan de looptijd van het advies, wel (aanzienlijk) korter, en is dat in het merendeel van de gevallen ook.

⁵ Met het oog op de inwerkingtreding van de nieuwe *Wet op de dierproeven* is bij een groot deel van de adviezen een geldigheidsduur tot en met 31 december 2017 gespecificeerd, hetgeen conform artikel II, eerste lid, van de *Wijzigingswet Wet op de dierproeven, enz. (implementatie richtlijn 2010/63/EU)* van 26 november 2014 de laatste dag is waarop een dierproef waarover vóór 18 december 2014 positief advies is uitgebracht kan worden uitgevoerd.

Codes voorwaarden, redenen en vragen gesteld door de DEC aan de verantwoordelijke onderzoeker(s), voorafgaand aan het advies aan de vergunninghouder (kolom 6 t/m 8):

i	Wettelijke bevoegdheden en regelgeving	iv	3 V's (Alternatieven)
1	Verantwoordelijk onderzoeker	24	Vermindering (biostatistische onderbouwing aantal dieren)
2	Andere regelgeving	25	Verfijning
3	Bevoegdheid/deskundigheid	26	Vervanging
4	Toezicht tijdens experiment	v	Gegevens proefdieren
5		27	Diersoort
6		28	Herkomst dieren
ii	Doel, belang, (externe) wetenschappelijke beoordeling	29	(Schatting) omvang fokoverschotten
7	Doel onderzoek/vraagstelling	30	Bestemming overtollige dieren/hergebruik
8	Belang onderzoek: wetenschappelijk en/of maatschappelijk	31	
9	Wetenschappelijke beoordeling	32	
10	Ethische afweging	vi	Ongerief
11		33	Inschatting ongerief
12		34	Aangetast fenotype
13		35	
iii	Het experiment	36	
14	Proefopzet	vii	Diversen
15	Biotechnische handelingen	37	(Tussentijdse) rapportage
16	Anesthesie/analgesie	38	Huisvesting
17	Euthanasie	39	
18	Humane eindpunten	40	
19	Eerst pilot uitvoeren		
20	Looptijd		
21	Fasering		
22			
23			

N.B. De niet-opvolgende nummering van de categorieën is ongewijzigd overgenomen uit het concept format, primair ten behoeve van de onderlinge vergelijkbaarheid tussen jaarverslagen.

Vrije Universiteit

Num.	Type	Doel	#	Advies	Voorw.	Reden	Vragen	Looptijd advies
1	N	32	1	aanhouden			8, 14, 15, 16, 33	
		32	2	positief				2 jaar
2	A	37	1	aanhouden			7, 24, 26	
		37	2	positief				3 maanden
3	N	32	1	aanhouden			14, 15, 24	
		32	2	positief				2 jaar
4	N	32	1	aanhouden			14, 24, 28	
		32	2	positief				2 jaar
5	N	33	1	aanhouden			3, 14, 24, 27, 33, 38	
		33	2	aanhouden			7, 14, 24	
		33	3	positief				2 jaar
6	W	37	1	positief				1 jaar 9 mnd
7	N	32	1	aanhouden			14, 24, 25, 34	
		32	2	positief				2 jaar
8	A	32	1	positief				1 jaar
9	N	35	1	aanhouden			33	
		35	2	positief				2 jaar
10	W	37	1	positief				10 maanden
11	N	32	1	aanhouden			7, 8, 10, 14, 18, 24, 25, 33	
		32	2	positief	37			2 jaar
12	N	32	1	aanhouden			3, 7, 14, 15, 18, 19, 24, 25	
		32	2	aanhouden			14, 26	
		32	3	positief				2 jaar
13	N	32	1	aanhouden			7, 14, 15, 33	
		32	2	positief				2 jaar
14	A	37	1	aanhouden			14	
		37	2	positief				1 jaar
15	W	32	1	positief				11 maanden
16	V	37	1	positief				2 jaar
17	V	37	1	positief				2 jaar
18	N	32	1	positief				2 jaar
19	V	33	1	positief				2 jaar
20	N	32	1	aanhouden			7, 8, 14, 17, 18, 33	
		32	2	positief				2 jaar
21	A	32	1	positief				2 jaar
22	A	37	1	positief				2 jaar
23	N	34	1	aanhouden			7, 8, 14, 18, 24, 38	
		34	2	positief				2 jaar
24	V	34	1	positief				2 jaar
25	W	29	1	positief	37			1 jaar
26	V	32	1	positief				2 jaar
27	N	32	1	aanhouden			15, 16, 18, 33	
		32	2	positief	37			2 jaar
28	W	34	1	positief				1 jaar 7 mnd
29	W	32	1	positief				1 jaar 10 mnd
30	N	32	1	aanhouden			16, 24, 25, 33, 34	
		32	2	positief				2 jaar
31	N	32	1	aanhouden			7, 14, 16, 24, 33	
		32	2	positief				2 jaar

32	A	32	1	positief				1 jaar 10 mnd
33	A	32	1	aanhouden			15, 25	
		32	2	positief				1 jaar
34	N	37	1	aanhouden			7, 14, 17, 33	
		37	2	positief				3 jaar 7 mnd
35	N	29	1	aanhouden			7, 8, 10, 17, 28	
		29	2	positief	37			3 jaar 6 mnd
36	N	32	1	aanhouden			3, 14, 15, 16, 18, 21, 24, 33	
		32	2	aanhouden			15, 16, 33	
		32	3	positief				3 jaar 6 mnd
37	W	32	1	positief				9 maanden
38	N	32	1	aanhouden			7, 18, 25, 26	
		32	2	positief				3 jaar 6 mnd
39	N	32	1	aanhouden			14, 21, 24, 33, 38	
		32	2	positief				3 jaar 5 mnd
40	V	32	1	positief				3 jaar 5 mnd
41	V	32	1	positief				3 jaar 5 mnd
42	V	32	1	positief				3 jaar 5 mnd
43	N	32	1	aanhouden			7, 8, 15	
		32	2	positief				3 jaar 4 mnd
44	N	32	1	aanhouden			7, 8, 10, 15, 18, 24, 26	
		32	2	positief				3 jaar 4 mnd
45	N	32	1	aanhouden			7, 10, 16, 18, 25	
		32	2	positief				3 jaar 4 mnd
46	N	32	1	aanhouden			7, 10, 14, 18, 24, 33	
		32	2	positief				3 jaar 4 mnd
47	N	32	1	aanhouden			7, 14, 15, 16, 21, 24	
		32	2	positief				3 jaar 3 mnd
48	W	37	1	positief				3 jaar 3 mnd
49	N	32	1	aanhouden			8, 10, 14, 16, 17, 24, 26	
		32	2	positief				3 jaar 3 mnd
50	N	32	1	aanhouden			17, 18, 29, 34	
		32	2	aanhouden			33, 34	
		32	3	positief				3 jaar 3 mnd
51	A	32	1	aanhouden			7	
		32	2	positief				3 jaar 3 mnd
52	A	32	1	aanhouden			7	
		32	2	positief				3 jaar 3 mnd
53	N	32	1	aanhouden			14, 17, 21, 24, 33	
		32	2	positief				3 jaar 3 mnd
54	N	32	1	aanhouden			14, 17, 24, 34	
		32	2	positief				3 jaar 3 mnd
55	N	32	1	aanhouden			14, 17, 24, 33, 34	
		32	2	positief				3 jaar 3 mnd
56	N	32	1	aanhouden			7, 8, 14, 17, 24, 25	
		32	2	positief				3 jaar 3 mnd
57	A	32	1	aanhouden			18, 29, 34	
		32	2	positief	37			3 jaar 2 mnd
58	N	32	1	aanhouden			8, 10, 14, 15, 16, 24, 26, 33	
		32	2	aanhouden			8	
		32	3	positief				3 jaar 2 mnd
59	N	37	1	positief				3 jaar 2 mnd

60	N	37	1	aanhouden		7, 14, 16, 18, 34	
		37	2	positief			3 jaar 2 mnd
61	A	29	1	positief	37		3 jaar 2 mnd
62	N	34	1	aanhouden		14, 15	
		34	2	positief			3 jaar 2 mnd
63	W	32	1	aanhouden		7, 8, 33	
		32	2	positief			3 jaar 1 mnd
64	A	34	1	aanhouden		4, 7, 24	
		34	2	positief			3 jaar 1 mnd
65	N	32	1	positief			3 jaar 1 mnd
66	A	32	1	positief			3 jaar 1 mnd
67	A	32	1	aanhouden		7	
		32	2	aanhouden		7	
		32	3	positief	37		5 maanden
68	N	32	1	aanhouden		18, 33	
		32	2	positief			3 jaar 1 mnd
69	N	32	1	aanhouden		3, 14, 15, 18, 38	
		32	2	positief			3 jaar 1 mnd
70	A	32	1	positief			3 jaar 1 mnd
71	A	29	1	positief	37		3 jaar 1 mnd
72	A	37	1	positief			3 jaar
73	N	37	1	aanhouden		17, 24, 33	
		37	2	positief			3 jaar
74	N	37	1	aanhouden		7, 14, 17, 18, 24	
		37	2	positief			3 jaar
75	A	32	1	positief			3 jaar
76	A	32	1	aanhouden		7, 14, 18, 24, 33	
		32	2	positief			3 jaar
77	A	32	1	positief			3 jaar
78	N	32	1	aanhouden		8, 15, 16, 17, 24, 33	
		32	2	positief			3 jaar
79	N	34	1	aanhouden		10, 18, 24	
		34	2	positief			3 jaar
80	A	32	1	positief			3 jaar
81	N	32	1	positief			3 jaar
82	N	32	1	positief			3 jaar
83	A	32	1	positief	37		3 jaar
84	N	32	1	positief			3 jaar
85	N	32	1	positief			3 jaar
86	N	32	1	aanhouden		14, 24, 33	
		32	2	positief			3 jaar
87	N	32	1	aanhouden		24, 33	
		32	2	positief			3 jaar
88	N	32	1	aanhouden		10, 25, 33	
		32	2	positief			3 jaar
89	N	32	1	aanhouden		14, 15, 24, 33	
		32	2	positief			3 jaar
90	N	37	1	aanhouden		14, 24	
		37	2	positief			3 jaar
91	N	32	1	aanhouden		3, 14, 24, 27	
		37	2	positief			3 jaar
92	N	32	1	aanhouden		3, 14, 21, 24, 33, 34	

		32	2	positief			3 jaar
93	N	32	1	aanhouden		14, 24	
		32	2	positief			3 jaar
94	N	34	1	aanhouden		7, 8, 10, 15, 16, 24, 26, 34	
		34	2	aanhouden		24, 34	
		34	3	positief			3 jaar
95	N	32	1	aanhouden		14, 24	
		32	2	positief			3 jaar
96	N	32	1	aanhouden		14, 17, 24, 25	
		32	2	positief			3 jaar
97	N	32	1	aanhouden		8, 17	
		32	2	positief			3 jaar

Ten behoeve van de Vrije Universiteit (VU) zijn in totaal 97 adviezen uitgebracht, waarvan

- 58 op basis van nieuwe onderzoeksplannen na plenaire behandeling (type "N"),
- 22 betreffende aanvullingen op reeds eerder goedgekeurde onderzoeksplannen (type "A"),
- 9 betreffende wijzigingen van reeds eerder goedgekeurde onderzoeksplannen (type "W") en
- 8 verlengingen van de geldigheidsduur van eerder gegeven adviezen (type "V").

Adviezen met betrekking tot aanvullingen en wijzigingen worden in principe verstrekt door de kleine commissie. Verlengingen worden afgehandeld door de ambtelijk secretaris.

De 97 uitgebrachte adviezen zijn verder als volgt onder te verdelen:

- 36 adviezen zijn uitgebracht na de eerste behandeling,
- 61 adviezen zijn uitgebracht na beantwoording van vragen en/of aanpassing van het onderzoeksplan door de onderzoeker (zie "aanhouden" in de vijfde kolom).

In aanvulling op de hierboven genoemde 97 onderzoeksplannen waarover een advies is verstrekt zijn gedurende het verslagjaar twee voorstellen door de betreffende onderzoeker(s) teruggetrokken alvorens de DEC advies heeft uitgebracht.

VU medisch centrum

Num.	Type	Doel	#	Advies	Voorw.	Reden	Vragen	Looptijd advies
1	N	31	1	aanhouden			14, 15, 16, 24, 33	
		31	2	positief				2 jaar
2	N	32	1	aanhouden			7, 14, 16, 24, 33	
		32	2	positief				2 jaar
3	N	33	1	aanhouden			14, 16, 18, 25, 28	
		33	2	positief				2 jaar
4	N	30	1	aanhouden			14, 24, 33	
		30	2	positief				2 jaar
5	N	33	1	aanhouden			3, 7, 14, 18, 24	
		33	2	positief				2 jaar
6	N	31	1	aanhouden			14, 15, 24, 25	
		31	2	aanhouden			24, 25	
		31	3	aanhouden			24, 25	
		31	4	positief				2 jaar
7	V	29	1	positief	37			10 maanden
8	N	32	1	aanhouden			3, 7, 14, 15	
		32	2	positief				2 jaar
9	N	32	1	aanhouden			7, 8, 14, 33	
		32	2	positief				2 jaar
10	A	30	1	positief				2 jaar
11	A	33	1	positief				1 jaar 11 mnd
12	N	33	1	aanhouden			4, 7, 8, 14, 18, 21, 24	
		33	2	positief				2 jaar
13	A	30	1	positief				1 jaar 6 mnd
14	W	31	1	positief	37			1 jaar 4 mnd
15	A	31	1	positief				1 jaar
16	N	33	1	aanhouden			2, 14, 18, 25, 28, 33, 34	
		33	2	positief				2 jaar
17	N	30	1	aanhouden			14, 15, 17, 24, 33	
		30	2	aanhouden			14, 24, 33	
		30	3	positief				2 jaar
18	A	37	1	positief				1 jaar 5 mnd
19	A	30	1	positief				1 jaar 3 mnd
20	N	33	1	aanhouden			3, 7, 8, 14, 15, 16, 18, 24, 25, 33, 34	
		33	2	aanhouden			18, 25	
		33	3	positief				2 jaar
21	N	34	1	aanhouden			18, 33	
		34	2	positief				2 jaar
22	N	33	1	aanhouden			7, 8, 14, 15, 18, 24, 27, 33	
		33	2	aanhouden			14, 24, 33	
		33	3	positief				2 jaar
23	N	31	1	aanhouden			7, 8, 14, 15, 24, 28, 33, 34	
		31	2	positief				2 jaar
24	N	37	1	aanhouden			3, 14, 15, 16, 25, 33, 38	
		37	2	aanhouden			14, 15	
		37	3	positief				2 jaar
25	N	31	1	aanhouden			3, 7, 14, 17, 24	
		31	2	positief				2 jaar
26	N	31	1	aanhouden			7, 8, 14, 15, 19, 26, 33	

		31	2	aanhouden		15, 16	
		31	3	positief	19, 37		2 jaar
27	W	33	1	positief			1 jaar 7 mnd
28	W	31	1	positief	37		2 jaar
29	A	33	1	aanhouden		15, 16	
		33	2	positief			1 jaar 8 mnd
30	N	31	1	aanhouden		33	
		31	2	positief			2 jaar
31	N	34	1	aanhouden		7, 14, 15, 24, 27, 33	
		34	2	positief			2 jaar
32	N	30	1	aanhouden		7, 14, 18, 24, 33	
		30	2	aanhouden		7, 14, 24	
		30	3	positief			2 jaar
33	A	33	1	positief			3 maanden
34	N	31	1	aanhouden		3, 7, 14, 15, 16, 18, 24, 25, 33	
		31	2	aanhouden		3, 33	
		31	3	positief			2 jaar
35	N	30	1	positief			2 jaar
36	A	31	1	positief			1 jaar
37	V	31	1	positief			2 jaar
38	V	33	1	positief			1 jaar 8 mnd
39	V	33	1	positief			1 jaar 9 mnd
40	N	33	1	aanhouden		14, 21, 24, 33, 34	
		33	2	positief			2 jaar
41	A	31	1	aanhouden		14, 24	
		31	2	positief			1 jaar 3 mnd
42	N	32	1	aanhouden		16, 18, 33	
		32	2	positief			2 jaar
43	N	30	1	aanhouden		16, 18, 33	
		30	2	positief			2 jaar
44	N	32	1	aanhouden		3, 8, 14, 15, 18, 24, 25, 33	
		32	2	positief			2 jaar
45	V	31	1	positief			2 jaar
46	W	32	1	positief			1 jaar 7 mnd
47	V	31	1	positief			1 jaar
48	A	30	1	positief			1 jaar
49	A	31	1	positief			1 jaar
50	A	30	1	positief			1 jaar 2 mnd
51	A	30	1	positief			1 jaar 9 mnd
52	A	31	1	aanhouden		7, 14, 15, 33	
		31	2	positief			10 maanden
53	A	33	1	positief			1 jaar 3 mnd
54	N	30	1	aanhouden		7, 8, 14, 24, 33	
		30	2	positief			2 jaar
55	N	30	1	aanhouden		7, 14, 15, 16, 18, 24, 25, 33	
		30	2	positief			2 jaar
56	N	31	1	aanhouden		2, 3, 14, 15, 18, 25, 33	
		31	2	positief			2 jaar
57	A	33	1	positief	37		1 jaar 7 mnd
58	N	33	1	aanhouden		7, 8, 14, 15, 18, 24	
		33	2	positief			2 jaar
59	N	30	1	aanhouden		3, 7, 14, 16, 24	

		30	2	aanhouden			9, 14, 21, 24, 33	
		30	3	aanhouden			33	
		30	4	positief				2 jaar
60	N	30	1	aanhouden			8, 14, 15, 16, 24, 33	
		30	2	positief				2 jaar
61	A	34	1	aanhouden			15, 33	
		34	2	positief	37			11 maanden
62	W	32	1	positief				1 jaar 6 mnd
63	A	33	1	positief				1 jaar 5 mnd
64	V	33	1	positief				2 jaar
65	V	33	1	positief				1 jaar 10 mnd
66	N	30	1	aanhouden			7, 8, 15, 18, 33	
		30	2	positief				2 jaar
67	N	30	1	aanhouden			14, 15, 16, 24, 33	
		30	2	aanhouden			15, 24, 33	
		30	3	positief				2 jaar
68	N	31	1	aanhouden			14, 15, 16, 18, 24, 25, 33	
		31	2	aanhouden			15, 25	
		31	3	positief				2 jaar
69	A	31	1	positief				10 maanden
70	N	32	1	aanhouden			7, 8, 14, 18, 24, 25, 27, 33	
		32	2	aanhouden			7, 8, 14, 18, 24, 25, 33	
		32	3	positief				3 jaar 7 mnd
71	W	30	1	positief				1 jaar 11 mnd
72	N	37	1	aanhouden			17, 33	
		37	2	positief				3 jaar 7 mnd
73	N	31	1	aanhouden			7, 14, 16, 24, 33	
		31	2	aanhouden			16	
		31	3	positief				3 jaar 7 mnd
74	N	31	1	aanhouden			3, 14, 15, 18, 24, 33	
		31	2	positief				3 jaar 6 mnd
75	A	33	1	positief				1 jaar 5 mnd
76	A	37	1	positief				1 jaar 1 mnd
77	N	32	1	aanhouden			3, 7, 9, 15, 21, 33	
		32	2	aanhouden			3, 9	
		32	3	positief				3 jaar 6 mnd
78	A	31	1	positief				1 jaar 3 mnd
79	N	31	1	aanhouden			3, 33	
		31	2	positief				3 jaar 6 mnd
80	W	31	1	positief				4 maanden
81	A	31	1	positief				1 jaar 10 mnd
82	A	33	1	aanhouden			15, 25	
		33	2	aanhouden			33	
		33	3	positief				3 jaar 6 mnd
83	W	33	1	positief				1 jaar 4 mnd
84	A	29	1	positief	10			3 jaar 6 mnd
85	V	32	1	positief				3 jaar 5 mnd
86	A	30	1	positief				1 jaar 6 mnd
87	N	30	1	aanhouden			7, 14, 15, 16, 25, 33	
		30	2	positief				3 jaar 5 mnd
88	N	30	1	aanhouden			3, 14, 15, 16, 18, 33	
		30	2	aanhouden			15, 16, 18, 33	

		30	3	aanhouden		18	
		30	4	positief	37		3 jaar 5 mnd
89	N	32	1	aanhouden		3, 14, 15, 21, 25, 33, 34	
		32	2	aanhouden		14, 21, 34	
		32	3	positief			3 jaar 5 mnd
90	N	30	1	aanhouden		15, 16, 17, 18, 29, 33, 37	
		30	2	aanhouden		29	
		30	3	positief	37		3 jaar 5 mnd
91	N	33	1	aanhouden		10, 14, 15, 18, 21, 24, 26, 27	
		33	2	aanhouden		21, 24	
		33	3	positief			3 jaar 5 mnd
92	A	31	1	positief			7 maanden
93	W	32	1	positief			1 jaar 4 mnd
94	V	32	1	positief			3 jaar 5 mnd
95	A	33	1	aanhouden		1, 3	
		33	2	positief			1 jaar 5 mnd
96	A	30	1	positief			1 jaar 9 mnd
97	W	34	1	positief	21, 37		1 jaar 7 mnd
98	N	31	1	aanhouden		7, 9, 10, 14, 16, 24, 33, 38	
		31	2	positief			3 jaar 5 mnd
99	N	33	1	aanhouden		7, 9, 14, 16, 18, 24, 33	
		33	2	positief	16		3 jaar 5 mnd
100	N	31	1	aanhouden		7, 14, 24, 33	
		31	2	positief			3 jaar 4 mnd
101	A	32	1	positief	4, 37		7 maanden
102	W	34	1	positief			1 jaar 3 mnd
103	N	31	1	aanhouden		3, 7, 8, 14, 15, 16, 24, 27, 33	
		31	2	aanhouden		7, 14, 24, 25	
		31	3	positief			3 jaar 4 mnd
104	A	31	1	positief			3 jaar 4 mnd
105	V	32	1	positief			3 jaar 4 mnd
106	V	33	1	positief			3 jaar 4 mnd
107	W	31	1	positief			1 jaar 7 mnd
108	V	30	1	positief			3 jaar 4 mnd
109	V	30	1	positief			3 jaar 4 mnd
110	V	30	1	positief			3 jaar 4 mnd
111	A	33	1	positief			3 jaar 4 mnd
112	A	31	1	positief	15		1 jaar 8 mnd
113	N	31	1	aanhouden		4, 16	
		31	2	positief			3 jaar 4 mnd
114	A	30	1	positief	24		3 jaar 3 mnd
115	A	33	1	aanhouden		14	
		33	2	positief			3 jaar 3 mnd
116	W	31	1	aanhouden		7, 14	
		31	2	positief			5 maanden
117	W	30	1	aanhouden		7, 14, 15, 33	
		30	2	positief			3 jaar 3 mnd
118	W	30	1	aanhouden		7, 14, 15, 33	
		30	2	positief			3 jaar 3 mnd
119	W	30	1	aanhouden		7, 14, 15, 33	
		30	2	positief			3 jaar 3 mnd
120	N	33	1	aanhouden		7, 14, 18, 21, 33	

		33	2	positief				3 jaar 3 mnd
121	N	32	1	aanhouden			3, 14, 15, 16, 17, 18, 24, 28, 33	
		32	2	aanhouden			16, 17, 18	
		32	3	positief				3 jaar 3 mnd
122	A	32	1	positief				3 jaar 3 mnd
123	W	33	1	aanhouden			7, 14	
		33	2	positief				3 jaar 3 mnd
124	W	33	1	aanhouden			7, 14	
		33	2	positief				3 jaar 3 mnd
125	W	33	1	aanhouden			7, 14	
		33	2	positief				3 jaar 3 mnd
126	N	30	1	aanhouden			7, 8, 16, 18, 33	
		30	2	positief				3 jaar 3 mnd
127	N	30	1	aanhouden			8, 10, 14, 15, 16, 17, 24, 25, 33, 38	
		30	2	aanhouden			8, 14, 15, 33	
		30	3	positief				3 jaar 2 mnd
128	N	29	1	positief	37			3 jaar 2 mnd
129	A	31	1	positief				3 jaar 2 mnd
130	A	29	1	positief	10			3 jaar 2 mnd
131	A	29	1	positief	10			3 jaar 2 mnd
132	A	31	1	positief	37			3 jaar 2 mnd
133	N	31	1	aanhouden			3, 15, 18, 24, 33	
		31	2	positief				3 jaar 1 mnd
134	N	33	1	aanhouden			14, 24, 33	
		33	2	positief				3 jaar 1 mnd
135	N	32	1	aanhouden			7, 8, 10, 14, 17, 24, 26	
		32	2	positief				3 jaar 1 mnd
136	N	30	1	aanhouden			14, 21, 24, 33	
		30	2	positief				3 jaar 1 mnd
137	N	30	1	aanhouden			3, 14, 21, 24	
		30	2	positief				3 jaar 1 mnd
138	W	34	1	positief				3 jaar 1 mnd
139	A	29	1	positief				3 jaar 1 mnd
140	N	31	1	aanhouden			7, 8, 14, 15, 16, 18, 24, 25, 26, 33, 34	
		31	2	aanhouden			16, 24, 25, 33	
		31	3	aanhouden			16, 25	
		31	4	positief				3 jaar 1 mnd
141	A	30	1	positief				3 jaar 1 mnd
142	A	30	1	aanhouden			7, 21, 24	
		30	2	positief				3 jaar 1 mnd
143	N	33	1	aanhouden			7, 15, 33	
		33	2	aanhouden			15, 18, 33	
		33	3	positief				3 jaar 1 mnd
144	A	31	1	positief				3 jaar 1 mnd
145	A	33	1	positief				3 jaar 1 mnd
146	N	30	1	aanhouden			14, 15, 16, 18, 24	
		30	2	positief				3 jaar 1 mnd
147	A	31	1	positief				3 jaar 1 mnd
148	W	32	1	positief				3 jaar 1 mnd
149	N	30	1	aanhouden			7, 14, 24	
		30	2	positief				3 jaar 1 mnd
150	N	30	1	aanhouden			7, 14, 17, 21, 24	

		30	2	aanhouden		24	
		30	3	positief			3 jaar 1 mnd
151	N	33	1	aanhouden		14, 15, 17, 18, 21, 24, 25, 27, 33, 34	
		33	2	positief			3 jaar 1 mnd
152	A	31	1	aanhouden		7	
		31	2	positief			3 jaar 1 mnd
153	A	33	1	aanhouden		7, 14, 21, 24	
		33	2	aanhouden		24	
		33	3	positief			3 jaar
154	N	30	1	aanhouden		7, 16, 33	
		30	2	positief			3 jaar
155	N	31	1	aanhouden		14, 15, 16, 18, 25, 33	
		31	2	positief			3 jaar
156	A	31	1	aanhouden		7, 14, 24	
		31	2	positief			3 jaar
157	V	33	1	positief			3 jaar
158	A	31	1	positief			3 jaar
159	A	31	1	positief			3 jaar
160	A	31	1	positief			3 jaar
161	N	33	1	aanhouden		24	
		33	2	aanhouden		24	
		33	3	positief			3 jaar
162	N	30	1	positief			3 jaar
163	N	37	1	aanhouden		7, 8, 14, 24, 26	
		37	2	positief			3 jaar
164	N	33	1	aanhouden		15, 16, 18, 24, 25, 33, 38	
		33	2	positief			3 jaar
165	N	30	1	positief			3 jaar
166	N	31	1	positief			3 jaar
167	N	31	1	aanhouden		7, 8, 14, 24	
		31	2	positief			3 jaar
168	N	30	1	aanhouden		14, 18, 24	
		30	2	positief			3 jaar
169	N	31	1	aanhouden		3, 4, 7, 14, 15, 16, 18, 24, 25	
		31	2	aanhouden		4, 18, 24	
		31	3	positief			3 jaar
170	N	31	1	aanhouden		14, 16, 21, 24	
		31	2	positief			3 jaar
171	N	31	1	aanhouden		14, 16, 24	
		31	2	positief			3 jaar
172	N	31	1	aanhouden		3, 15, 24, 33	
		31	2	positief			3 jaar
173	N	32	1	aanhouden		3, 7, 8, 18, 26	
		32	2	positief			3 jaar
174	N	32	1	aanhouden		3, 17, 18, 24, 33	
		32	2	positief			3 jaar
175	N	33	1	aanhouden		14, 24, 33	
		33	2	positief			3 jaar
176	N	30	1	aanhouden		14, 15, 18, 24, 33	
		30	2	positief	14		3 jaar
177	N	30	1	aanhouden		3, 7, 14, 15, 24, 33	
		30	2	positief			3 jaar

Ten behoeve van VU medisch centrum (VUmc) zijn in totaal 177 adviezen uitgebracht, waarvan

- 87 op basis van nieuwe onderzoeksplannen na plenaire behandeling (type "N"),
- 53 betreffende aanvullingen op reeds eerder goedgekeurde onderzoeksplannen (type "A"),
- 21 betreffende wijzigingen van reeds eerder goedgekeurde onderzoeksplannen (type "W") en
- 16 verlengingen van de geldigheidsduur van eerder gegeven adviezen (type "V").

Adviezen met betrekking tot aanvullingen en wijzigingen worden in principe verstrekt door de kleine commissie. Verlengingen worden afgehandeld door de ambtelijk secretaris.

De 177 uitgebrachte adviezen zijn verder als volgt onder te verdelen:

- 77 adviezen zijn uitgebracht na de eerste behandeling,
- 100 adviezen zijn uitgebracht na beantwoording van vragen en/of aanpassing van het onderzoeksplan door de onderzoeker (zie "aanhouden" in de vijfde kolom).

In aanvulling op de hierboven genoemde 177 onderzoeksplannen waarover een advies is verstrekt zijn drie onderzoeksplannen zijn door de betreffende onderzoeker(s) teruggetrokken alvorens de DEC een advies heeft uitgebracht.

Knel- en aandachtspunten

De Dierproevenregeling bepaalt dat de DEC in haar jaarverslag rapporteert over “*procedures of kwesties die als problematisch werden ervaren*” (artikel 1.1d). De DEC heeft in het verslagjaar geen specifieke knelpunten ervaren die als problematisch dienen te worden aangemerkt, in die zin dat zij het functioneren van de commissie daadwerkelijk belemmerden. Wel wordt in onderstaande paragraaf een aandachtspunt nader toegelicht.

Wijziging wet op de dierproeven

Voor de DEC stond het jaar 2014 deels in het licht van de op handen zijnde wijziging van de *Wet op de dierproeven* (en onderliggende regelgeving). Net als in voorgaande jaren viel de communicatie vanuit de overheid op zijn best als gebrekkig te kenmerken, hoewel de laatste maanden van het jaar enige verbetering leek in te treden. Een dieptepunt was echter de abrupte inwerkingtreding van de nieuwe wet per 18 december 2014, nadat kort tevoren nog was gecommuniceerd dat dit zeker niet vóór de jaarwisseling was voorzien. In de optiek van de DEC kan een dergelijke handelswijze van de rijksoverheid niet anders dan als ongelukkig worden gekwalificeerd.

Gezien de onder de nieuwe wet beoogde nauwe samenwerking tussen DEC's en de Centrale Commissie Dierproeven (CCD) bij het proces van vergunningverlening blijft de DEC bij haar opvatting dat het niet alleen wenselijk, maar zelfs van essentiële waarde was geweest als de CCD reeds geruime tijd vóór de invoering van het nieuwe vergunningstelsel zou zijn ingesteld en de voorbereiding van haar formele werkzaamheden had aangevat. Alleen dan hadden betrokken partijen in onderling overleg tot een *modus operandi* kunnen komen waarbij zowel zorgvuldigheid als uitvoerbaarheid zijn gewaarborgd. Nu worden betrokken partijen helaas geconfronteerd met een overhaaste implementatie en fundamentele onduidelijkheden ten aanzien van wat onder de nieuwe wet- en regelgeving precies van eenieder wordt verwacht.

Het is de oprechte hoop van de DEC dat de zorgvuldigheid waarmee onderzoek met proefdieren wordt getoetst niet onbedoeld te lijden zal hebben onder keuzes die de afgelopen maanden onder (kennelijk) grote politieke dan wel ambtelijke druk zijn gemaakt.

contactgegevens:

Vrije Universiteit
secretariaat dierexperimentencommissie
dienst HRM, Arbo & Milieu
Van der Boechorststraat 1
1081 BT Amsterdam

Bijlagen: 1 – Blanco onderzoeksplan (“aanmeldingsformulier dierproeven”)